

СТАНОВИЩЕ

от **проф. д-р Петър Димитров Балкански** – гост-преподавател в ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград и член на научното жури

във връзка с дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 1. „Педагогически науки“; професионално направление 1.1. „Теория и управление на образованието“; докторантска програма „Организация и управление на образованието“ на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград

Автор: **Андреас Николас Софокли**

Тема: **„СЪВРЕМЕННИ УПРАВЛЕНСКИ ТЕХНОЛОГИИ ЗА ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА УЧИЛИЩНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ“**

Научен ръководител: **проф. д-р Петър Димитров Балкански**

1. Данни за дисертанта и за докторантурата.

Андреас Софокли е гражданин на Република Кипър. Завършил е история в Атинския университет (Гърция) и магистърска програма по „Организация и управление на образованието“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“. Работи в системата на кипърското образование.

Андреас Софокли е зачислен в рамките на докторантската програма по „Организация и управление на образованието“ като докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Педагогика“ на Факултета по педагогика на ЮЗУ „Неофит Рилски“ на 10. 10. 2013г. за срок от три години. Положил е успешно всички изпити по индивидуалния си план. През пролетта на 2016г. е проведена предварителната защита в катедрата, на която дисертационният труд е оценен положително и е насочен за защита пред научно жури.

2. Общо описание на представените материали.

Представеният от Андреас Софокли комплект от материали на хартиен носител е в съответствие с чл. 36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за присъждане на образователна и научна степен „доктор“.

Докторантът е представил дисертационния труд и автореферата на хартиен и електронен носител на български и английски език и три авторски статии, свързани с темата и съдържанието на дисертацията.

Като съставна част на комплекта от материали са представени: Приложение, което съдържа инструментариума на емпиричното изследване на български и гръцки език и „Практически наръчник на училищния ръководител по технологичен мениджмънт“.

Авторефератът е разработен съгласно изискванията и отразява основните положения на дисертационния труд.

3. Актуалност на проблематиката и целесъобразността на поставените цели и задачи.

Дисертационният труд е фокусиран върху технологизацията и приложението на технологичния подход при управлението на училищните организации и свързаните с тях технологични умения и компетентности на изследваните училищни ръководители (директори и помощник-директори от област Ларнака в Република Кипър).

Актуалността и необходимостта на дисертационното изследване се обуславят от няколко основни причини:

- интензивното развитие на образователния мениджмънт като относително самостоятелна научна област на познание и необходимостта от ускоряване на прилагането на теоретичните открития и идеи в процеса на управление на училищните организации, повишаване на наукоемкостта и преодоляване на бюрократичния формализъм, субективизъм и волунтаризъм при управлението на образователния процес;
- неправилни представи за технологизацията на управление като „рационална бюрокрация“, стандартизация, унификация, които деформират управлението в училище;
- повсеместно съкращаване на времето от научните открития в мениджмънта и необходимостта от тяхното бързо апробиране и масово внедряване в практиката;
- и четвърто – изоставането на технологичната управленска подготовка и компетентност на субектите на управление, което води до инертност и рутинност на управлението, лишено от иновативност, креативност, ситуативност в действията на субектите на управлението в условията на разширена автономия на училищната организация.

С целите и задачите на дисертационното изследване се приема, че технологията на управление следва да стане неотменен елемент на управленската култура в училище и да се превърне в мяра за професионалното развитие и компетентност на ръководно-управленския състав в системата на училищното образование и критерий за приложимост на теоретичните знания, идеи и открития в образователния мениджмънт, а технологиите на управление в

транслатори на научни открития в управленската практика на системата на училищното образование.

4. Познаване на проблема.

Практическият опит на докторанта като синдикален активист и част от управленския екип на училищата, в които е работил ми дават основания да съм убеден, че той притежава необходимата информираност за технологичния мениджмънт и умения да го практикува в непосредствената си професионална дейност.

5. Методика на изследването.

За провеждане на емпиричното изследване докторантът използва три групи самостоятелни изследователски методи:

1. методи за анализ на научна литература, за анализ на информационни източници и за анализ на нормативни документи;
2. използване на експертната оценка и методът „Делфи“ за разработване на инструментариума за набиране на емпирични данни;
3. методи на набиране и статистическа обработка на данни: анкета, проверка на статистически хипотези, изчисляване на технологична компетентност на изследваните респонденти.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд.

Дисертационният труд е структуриран в увод, три глави, изводи, препоръки и заключение. Той съдържа общо 199 страници, от които основен текст 154 стр, списък на използваната литература с общо 91 източници, от които на кирилица – 27 бр., на латиница – 36 бр., на гръцки език – 22 бр. и 7 интернет ресурса. Към него са добавени приложения, свързани с емпиричното изследване и като друго приложение е представен „Практически наръчник на училищния ръководител по технологичен мениджмънт“ в обем от 132 стр.

7. Научни приноси в дисертацията.

Докторантът показва добри познания в областта на технологията на управлението и информираност за идеите на водещите съвременни – български и чуждестранни автори в изследваната област. Демонстрира траен интерес и възможности за анализ и интерпретация.

Приносите в дисертационния труд могат да бъдат обособени като научно-теоретично и научно-приложни, които са обобщени добре в изследването.

Към научно-теоретичните приноси биха могли да се отнесат:

- разработеният технологичен модел за диагностициране на технологичната компетентност на училищните директори от област Ларнака и посочените групите потребности за повишаване на техните технологични умения и компетентности;

- разработената комплексна статистическа методика за изследване на равнището на компетентност на респондентите по 72 показателя, обособени в осем технологични компетентности. Моделът може да послужи за разработване на обучаващи учебни програми за подготовка и квалификация на педагогически специалисти по технологичен мениджмънт;

- дисертационният труд съдържа в системен вид съвременните измерения на технологизацията и технологичния подход за проектиране и внедряване на управленски технологии при управление на процесите и явленията в училищните организации.

Към научно-приложните приноси спадат:

- дисертационният труд съдържа верифицирана и апробирана методика и инструментариум за измерване на коефициента на технологична компетентност и възможностите за нейното предаване от субекта на обукта на управление;

- проведеното емпирично изследване обогатява с нови емпирични факти равнищата на технологична компетентност на съвременните училищни директори и дава възможност за провеждане на нови проучвания.

- разработен е вариант на практически наръчник на ръководителя по технологичен мениджмънт, който може на практика да се обогатява и обновява според прогреса в управлението;

- дисертационният труд съдържа редица практико-приложни съвременни идеи за иновирането на технологичния мениджмънт на образованието.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд.

По темата на дисертационния труд, докторантът е подготвил и публикувал три материала. Те дават определена представа за получените резултати и осигуряват известна публичност на основните идеи, научни приноси и авторски научни интереси. По обем и съдържание публикациите отговарят на изискванията за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

9. Критични бележки и препоръки.

Като отчитаме, че Андреас Софокли е чуждестранен докторант и се сблъсква с езикови затруднения при общуване и писмена комуникация, приемаме за естествени някои езикови и граматически несъвършенства на дисертационния труд.

Като цяло посочените научно-теоретични и научно-приложни приноси ми дават основание да оценя положително дисертационния труд и да го приема като завършен изследователски продукт и лично творчество на автора.

Открояващите се технически слабости на текста са от такова естество, което може да бъде преодоляно при една редакторска обработка на труда на гръцки език.

Работата може да бъде допълнена с невключените и неанализирани многобройни данни от емпиричното изследване.

10. Заключение.

Като приемам дисертационния труд с неговите силни и слаби страни, считам, че докторантът Андреас Софокли притежава необходимите знания по научната специалност „Теория и управление на образованието“, показва умения и способности за самостоятелно провеждане на научни изследвания. Трудът съдържа научни и приложни резултати, които обогатяват с нови данни и информация изследваната област. Той отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника на неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Поради гореизложеното давам положителна оценка за проведеното изследване, представено в рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, публикации и научни приноси и предлагам на почитаемите членове на научното жури да се присъди образователната и научна степен „доктор“ на Андреас Софокли в област на висше образование 1. „Педагогически науки“; професионално направление 1.1. „Теория и управление на образованието“.

21.07.2016г.

Благоевград

Изготвил становището:

(проф. д-р Петър Балкански)